

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 31.5.2013
Sayı: 1022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kuruluş Kanunu 20. Maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereği saygıyla arz olunur. 29.05.2013

Ömer Süha ALDAN
Muğla Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Milli Savunma			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	05 Haziran 2013	E. No: 2/1597		
Ysn.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
[Signature]	[Signature]	[Signature]	[Signature]	[Signature]
TBMM BAŞKANI	[Signature]			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
31 Mayıs 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
31 Mayıs 2013
No : 216664

GENEL GEREKÇE

Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinde, çeşitli meslek dallarında 657 sayılı yasa ile çalışan, yaklaşık 55 bin sivil memur bulunmaktadır. Bu çalışanların 01 Aralık 2012 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan Anayasa Mahkemesi kararı ile sivil kişilikleri açıkça belirlenmiştir.

Ayrıca, bu konuda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 31 Mayıs 2012 tarihli kararında, sivil kişilerin askeri mahkemelerde yargılanamayacağı belirtilmiş ve Türkiye'yi 15 bin Euro tazminata mahkûm etmiştir.

Esasen Anayasamızın 145. Maddesi, açıkça savaş zamanı dışında, sivil kişilerin askeri mahkemelerde yargılanamayacağını belirtir.

Yine Anayasamızın 175. Maddesi Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde sadece asker kişilerin ve asker yükümlülüğü ile ilgili sivil kişilerin (örneğin, asker kaçakları) yargılanacağını hükme bağlar.

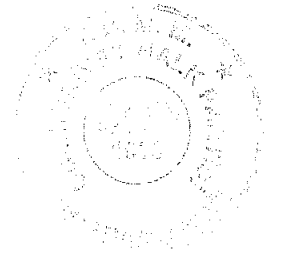
Hali hazırda 1972 yılında kabul edilen 1602 sayılı yasanın 20. maddesinin kapsamına asker kişilerle birlikte sivil memurlar da girmektedir.

Bu kanun, Anayasa Mahkemesinin sivil memurun sivil kişilik olduğu kararından önceki tarihte yayımlanmıştır. Anayasa Mahkemesinin yine 01 Aralık 2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan kararına göre sivil memurlar ceza davalarında sivil yargıda yargılanacaklardır.

Ancak, ceza davalarında sivil yargının sivil memurlar için yetkili olmasına karşın her türlü idari konular (tayin, terfi, özlük hakları) ile itiraz mercii Askeri Yüksek İdare Mahkemesi olarak kalmaktadır. Bu da çelişkili bir durum arz etmektedir.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin yapısı incelendiğinde sivil memurlar hakkında karar veren 5 kişilik mahkeme heyetinde 3 hukukçu üyenin yan sıra hukuk eğitimi almamış 2 sınıf kurmay subayı yer almaktadır. Ayrıca, askeriyedeki emir komuta silsilesi de çeşitli tartışmaları da beraberinde getirmektedir.

Bu şekilde devam etmesi halinde ülkemiz hem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde tazminata maruz kalacak hem de yayımlanmış bir kanunun Anayasanın iki maddesine aykırılı sürecektir. Bu yasa teklifi, hem bu aykırılığı gidermek, hem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yargılamalarında ülkemizin durumunu güçlendirmek hem de uygulamadaki çelişki ve sıkıntıların giderilmesi için hazırlanmıştır.

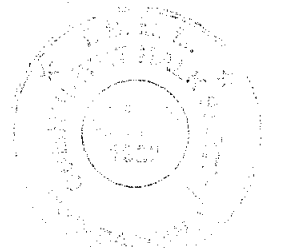

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde değişikliği ile Milli Savunma Bakanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde görev yapan sivil memurların, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uygun olarak, Askeri Yüksek İdari Mahkemeleri yerine sivil mahkemelerde yargılanmalarını amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Madde yürütme maddesidir.

**1602 SAYILI ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ KURULUŞ KANUNU 20.
MADDEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kurulu Kanunu 20 Madde aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

MADDE 20 – Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Türk Milleti adına; askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimini ve diğer kanunlarda gösterilen, görevleri yapar. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda; ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz.

Bu kanunun uygulanmasında asker kişiden maksat; Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan ve hizmetten ayrılmış olan subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erlerdir.

MADDE 2 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

